

Parlamentul României

Senat

Doamna

Secretar General

Nr. L433, L414, L380, L377/25.11.2025

Doamnei

IOANA BRAN-VOINEA

SECRETAR GENERAL INTERIMAR AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Vă transmitem, alăturat, în original, punctele de vedere ale Guvernului referitoare la următoarele inițiative legislative aflate în dezbateră Camerei Deputaților:

- ✓ - Propunerea legislativă pentru modificarea art.II din Legea nr.32/2025 pentru modificarea art.10 alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991 (B416/2025 - L433/2025);
- Propunerea legislativă privind completarea Legii nr.269/2003 privind Statutul Corpului Diplomatic și Consular al României (B 401/2025 - L414/2025);
- Propunerea legislativă pentru completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare (B359/2025 - L380/2025);
- 7 - Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare -"Niciuna mai puțin" (B356/2025 - L377/2025).

SECRETAR GENERAL

MARIO - OVIDIU OPREA

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare - "Niciuna mai puțin"*, inițiată de doamna deputat neafiliat Ionescu Monica, domnul deputat USR Ungureanu Emanuel-Dumitru și domnul deputat neafiliat Ionescu Radu-Mihail (**Bp.356/2025, L377/2025**). (Plx 470/2025)

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul incriminării infracțiunii de feminicid, constând în „uciderea unei femei săvârșită din motive legate de sex sau de gen”, în anumite condiții.

Astfel, intenția de reglementare vizează o incriminare autonomă a faptei de femicid/feminicid.

II. Observații

1. Convenția de la Istanbul. Convenția Consiliului Europei din 11 mai 2011 privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice nu impune statelor semnatare obligația de a incrimina femicidul ca infracțiune autonomă.

2. Contextul internațional. Soluția legislativă a unei infracțiuni de sine stătătoare de femicid/feminicid nu reprezintă o soluție de politică penală foarte răspândită la nivel internațional, aceasta fiind consacrată doar într-un număr redus de state.

De altfel, inclusiv dintre exemplele furnizate de către inițiatori, majoritatea statelor nu reglementează o infracțiune autonomă de femicid și, acolo unde ea există, este specifică mai degrabă țărilor din afara Europei.

3. Exemplul italian. Acesta constă într-un proiect de lege aflat încă în dezbaterile Parlamentului, deci nu într-o soluție legislativă adoptată și intrată în câmpul activ al legislației.

În acest context, trebuie precizat și faptul că intenția legiuitorului italian de a incrimina autonom fapta de femicid a fost receptată într-o notă critică de către specialiștii dreptului penal din Italia¹, fie în considerarea lipsei sale de utilitate, fie în considerarea promovării unei politici care se îndepărtează de la *principiul universal al recunoașterii valorii egale a vieții umane*².

4. Legislația română. Examinarea cadrului legal în vigoare nu a relevat un vid legislativ în privința incriminărilor constând în suprimarea vieții unei persoane - în special în considerarea infracțiunilor de omor, omor calificat și violență în familie aceste infracțiuni fiind de altfel sancționate cu pedepse foarte mari, unele dintre ele chiar cu detențiunea pe viață.

De exemplu, o evaluare sumară a jurisprudenței în materie arată că, în general, în cazurile de ucidere a unei femei, pedepsele efectiv aplicate de către instanțe au fost dintre cele mai severe și îndestulătoare, plecând inclusiv de la cel puțin 20 de ani închisoare.

5. Susținerea potrivit căreia „*legislația românească actuală nu conține o definiție sau incriminare specifică a uciderii motivate de gen*”

¹ A se vedea opiniile lui Andrea Pugliotto - profesor de drept constituțional în cadrul Universității din Ferrara (<https://www.sistemapenale.it/it/articolo/pugliotto-la-mimosa-alloccchiello-del-populismo-penale>), Giovanni Fiandaca profesor emerit de drept penal la Universitatea din Palermo (<https://www.sistemapenale.it/it/articolo/fiandaca-cari-prof-di-diritto-penale-e-ora-di-protestare-contro-il-delitto-di-femminicidio>) ori Massimo Donini profesor de drept penal la Universitatea din Roma (<https://www.sistemapenale.it/it/opinioni/donini-perche-non-introdurre-un-reato-di-femminicidio-che-ce-gia-sos-contro-un'emergenza-legislativa-antiumanista-e-non-femminista>).

² Aprecieri critice similare, generate de discuțiile din spațiul public în vederea incriminării autonome a faptei de femicid, au început să apară inclusiv în România. A se vedea, în acest sens, opinia doamnei Conf. univ. dr. Andra-Roxana Trandafir din cadrul Facultății de Drept a Universității București, disponibilă la adresa de <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10165740270889745&id=767949744&set.a.10150156111964745>.

este adevărată în sine (în sensul că România nu prevede o infracțiune de omor grefată strict pe această împrejurare), dar eronată din perspectiva politicii penale generale a statului.

Legiuitorul român nu a ignorat astfel de situații și nici nu a lăsat astfel de victime lipsite de protecție suplimentară, ba chiar dimpotrivă.

Infraționalitatea întemeiată pe motive de gen sau alte criterii discriminatorii nu este specifică doar în sfera infracțiunilor de omor, ci se poate manifesta cu privire la aproape orice faptă prevăzută de legea penală.

Într-o atare situație, tehnica de reglementare optimă a fost aceea a prevederii unei circumstanțe agravante generale prevăzută la art. 77 lit. h) *Cod penal* constând în săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.

6. Transmiterea unui „semnal educativ și cultural”, invocată în *Expunerea de motive*, nu este o funcție specifică dreptului penal.

În plus, argumentul potrivit căruia „într-o societate în care încă persistă stereotipuri și prejudecăți patriarhale, adoptarea infracțiunii de femicid ar avea și un rol preventiv (...) prin stigmatizarea suplimentară a acestui tip de faptă” este discutabil și poate fi privit dintr-o dublă perspectivă: într-o eră caracterizată de promovarea valorii universale a egalității, incriminarea autonomă a infracțiunii de femicid nu ar face decât să sublinieze o poziție de vulnerabilitate a femeii în societate și astfel să aibă un efect contrar celui urmărit, riscând să nască sau să perpetueze stereotipul privind inegalitatea dintre femei și bărbați.

7. Limitele de pedeapsă. Din perspectiva regimului sancționator, legea prevede pentru astfel de infracțiuni pedepse precum detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 25 de ani în cazul omorului calificat (art. 189 *Cod penal*) sau închisoarea de la 10 la 20 de ani în cazul omorului (art. 188 *Cod penal*) etc.

Mai mult, dacă unele dintre aceste fapte sunt săvârșite în cadrul unor relații de familie sau asemănătoare, legea prevede un tratament sancționator agravat în baza infracțiunii de violență în familie (art. 199 *Cod penal*).

În plus, ori de câte ori vreuna dintre infracțiunile prevăzute de *Codul penal* sau de alte legi speciale a fost săvârșită pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte, instanța va putea agrava regimul sancționator prin aplicarea circumstanței agravante prevăzute de art. 77 lit. h) *Cod penal*.

În acest context, soluția sancționării faptei cu o pedeapsă care echivalează cu maximul general al pedepsei închisorii (30 de ani) este criticabilă inclusiv din perspectiva tehnicii de reglementare. Stabilirea unor limite de pedeapsă cu detențiunea pe viață sau închisoarea de la 15 la 30 de ani (30 de ani constituind maximul general al pedepsei închisorii potrivit *Codului penal* român), deși aparent creează impresia unei protecții sporite pentru victime, ar putea opera în realitate în sens contrar.

Astfel, maximul special al pedepsei trebuie să fie întotdeauna mai redus decât maximul general, astfel încât să lase loc pentru agravarea regimului sancționator în eventualitatea reținerii unei cauze de agravare a pedepsei (circumstanțe agravante, infracțiune continuată, pluralitate de infracțiuni), în caz contrar toate aceste cauze de agravare a pedepsei devenind lipsite de relevanță penală, putând genera astfel o formă de impunitate în beneficiul făptuitorului.

8. Cu privire la conținutul normei de incriminare se impun următoarele observații:

Din modul de formulare al normei, uciderea unei femei strict din motive legate de gen nu ar intra sub incidența acestei infracțiuni, fiind necesar să fie îndeplinite suplimentar și una dintre ipotezele prevăzute la lit. a) -e).

Precizarea „*indiferent de existența coabitării*” de la lit. a) este inutilă, mai ales în contextul în care situația concubinilor a fost deja prevăzută expres anterior.

Circumstanța prevăzută la lit. b): „*victima și-a exprimat în mod clar refuzul de a iniția sau a continua o relație afectivă, sexuală ori de conviețuire cu autorul*” este lipsită de relevanță în felul în care aceasta este cuprinsă în textul inițiativei legislative. Textul nu impune existența unei legături de cauzalitate între circumstanța respectivă și fapta de omor, ci doar existența acesteia.

În plus, este neclar de ce fapta de omor comisă față de o persoană care și-a exprimat clar refuzul de a iniția sau continua o relație cu făptuitorul ar fi mai gravă decât fapta de omor comisă față de o persoană care și-a exprimat mai puțin clar acest refuz.

Totodată, noțiunea de „*violență economică*” este lipsită de previzibilitate.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Ilie-Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

**Domnului senator Mircea ABRUDEAN
Președintele Senatului**